

EKOZINEMALDIA 2020

Aukeratutako dokumentalen sinopsiak

"Brumadinho, irabaziak gehiago balio duenean" (Brasil, 34:51)

Zuzendaritza/Ekoizpena: Urtegiek Kaltetutako Mugimendua (MAB)

2019ko urtarrilaren 25ean, Vale do Rio Doce enpresak beste krimen bat egin zuen, oraingoan Brumadinhoren (Minas Gerais), 272 pertsona hilez eta beste ibai bat suntsituz, Paraopeba, 2,3 milioi pertsona baino gehiago hornitzen zituena, eta São Francisco ibaian itsasoratzen da, non lokatza eta kutsadura gelditu ziren. Hilabete bateko krimenaren ondoren, Urtegiek Kaltetutako Mugimendua dokumental hau kaleratu zuen krimenak kaltetutako samina eta salaketa islatzeko, Brumadinho, Minas Gerais eta Brasil osoan kaltetutako familia guztiei eskainia.

"Ekintza Antropozenoan" (2019) 17:17

Zuzendaritza/Ekoizpena: The Rules

(Jatorrizko bertsioa + euskarazko azpтитuloak)

Kolapso ekonomiko, sozial eta ekologikoaren aurrean, trantsizio saihestezina dator. Eta gugandik eskatzen duena "aktibismoaren" agertokietatik haratago dago.

The Rules kolektiboak hamar urteko krisia eta hamar urteko erresistentziak ekarriko dizkizu justizia globalaren mugimenduan liderrak diren ahotsekin, Ladonna Bravebull (Standing Rock), Eve Ensler (One Billion Rising), Tiokasin Ghosthorse (First Voices Indigenous Radio), Rajagopal P.V. (Ekta Parishad), Helena Norberg-Hodge (Local Futures), Anuradha Mittal (Oakland Institute), FirAnte el colapso económica, social y ecológico, trantsizio saihestezina dator. Eta gugandik eskatzen duena "aktibismoaren" agertokietatik haratago dago.

The Rules kolektiboak hamar urteko krisia eta hamar urteko erresistentziak ekarriko dizkizu justizia globalaren mugimenduan liderrak diren ahotsekin, Ladonna Bravebull (Standing Rock), Eve Ensler (One Billion Rising), Tiokasin Ghosthorse (First Voices Indigenous Radio), Rajagopal P.V.

(Ekta Parishad), Helena Norberg-Hodge (Lokal Futures), Anuradha Mittal (Oakland Institute), Firoze Manji (ekintzaile akademikoa), Astra Tayler (Debt Collective), Ashish Khotari (Global Tapestry of Alternatives), Carne Ross, (Diplomatiko Independentek), Sabine Licefhtnute Verendo Billy & Savitri d (Erosteari Uzteko Eliza) eta beste batzuk.

"Extraktibismoa Latinoamerikan" (2019) 11:55

Ekoizpena: Rosa Luxemburg Foundation

Bideo biziduna. Estraktibismoa zer den eta zergatik hainbeste pertsona bere aurka mobilizatzen diren galdetuz gero, bideo honetan denboran zehar nola aldatu den eta gaur egun dituen eraginak kontatuko dizkizugu. Hori material pedagogiko gisa pentsatu da, gizarte-erakundeen eta intesatutako publikoen eztabaidetan eta prestakuntza-espazioetan ekarpenak egiteko. Horretarako, estraktibismoaren papera munduko sistema kapitalistaren, modernoaren eta kolonialaren zati gisa kokatzen saiatu gara. Gure espazioen errealitateari buruzko eztabaidekin eta prestakuntzari eta pentsamendu kritikoari ekarpena egiten dioten beste material batzuekin osatzea gomendatzen dugu.

“Bihotz Urdina” (Bosnia Herzegovina) 43:39

Zuzendaritza/Ekoizpena: Patagonia (blueheart.patagonia.com)

(Jatorrizko bertsioa + euskarazko azpitituloak)

Balkanetako penintsula Europako azken ibai libreen bizilekua da. Hala ere, proiektu hidroelektriko ugari ahaztutako eskualde honetako kultura eta ekologia suntsitzeko mehatxua egiten dute. Tokiko oposizioak huts egiten badu, kontinenteko azken arro libreak 3.000 presa hidroelektrikok baino gehiagok inguratuko dituzte, presak, garatutako munduaren zati handi batean, erretiratzeko ari diren une honetan. Ekintzaileak, ibai horien ertzak zeharkatzen dituztenak, eta Europako GKEak, hala nola RiverWatch (Ulrich Eichelmann ekintzaile alemaniarra zuzendua), tokiko gobernuaren ustelkeriaren eta atzerriko inbertsioaren aurka ari dira borrokan. Blue Heartek, urtegi gabeko ibai handiena salbatzeko gudu dokumentatzen du, Albaniako Vjosa, Mazedonian desagertzeko arriskuan dagoen katamotz amerikarra salbatzeko ahalegina, eta Krušica, Bosnia eta Herzegovinako emakumeak, egunean 24 orduko protesta baten buru direnak, astean 7 egunez, euren erkidegoko edateko ur iturri bakarria babestearren. Istorio horiek eta beste batzuek lehen aldiz azaltzen dute Europako ingurumen-hondamendi larriena eta berehalakoena. Esaiezu nazioarteko bankuei Europako azken ibai libreen suntsiketari inbertitzeari uzteko. Sinatu eskaera: <https://blueheart.patagonia.com/take> -...

"Tala de la selva - ¿Corrupción en los sellos ambientales?" (2019) 42:26

Zuzendaritza/Ekoizpena: Thomas Reutter y Manfred Ladwig (SWR & Deutsche Welle)

Oihanen erauzketa geldiarazteko, duela 25 urte sortu zen FSC etiketa ekologikoa. Etiketa horrek ingurumena errespetatuz ekoiztutako egurrarekin egindako produktuak ziurtatzen ditu. Baina benetan eragozten al du legez kanpoko mozketak? Oihan birjinak gero eta azkarrago desagertzen dira. Baina, beharbada, FSCK, asmo onekin sortutako sistemak, lortu nahi zuen kontrakoa lortuko du, ez baitu eragozten legez kanpoko deforestazioa eta kontsumitzailea engainatzen baitu. 2000. urteaz geroztik, Kanbodiako oihan birjina 25 kilometro koadrora murriztu da mozketak intentsiboa jasan ondoren. Lurraren etengabeko basamortutzeak auto eta kamioi guztiek batera baino CO2 isuri gehiago eragiten ditu. Forest Stewardship Council (FSC) nazioarteko erakundea basogintza iraunkorra ziurtatzen duen erakundea da. FSC etiketa da mundu osoko etiketa ekologikorik garrantzitsuenak. Kontsumitzaileari "ingurumena errespetatuz" moztutako egurrarekin egindako altzariak, papera, oholak eta bestelako produktuak identifikatzeko aukera ematen dio. FSCK (egoitza Bonnen du, Alemanian) 200 milioi hektarea oihanen kudeaketa ziurtatu du gaur arte, hau da, Mendebaldeko Europa bezain azalera handia. Manfred Ladwigek eta Thomas Reutterrek balantze interesgarria egin dute, hilabeteetan zehar lur globoaren puntu erabakigarrietan mozketak filmatu ondoren. Zer ekarpen egin dute FSCKren 25 urteek?

Emaitzak aurkikuntza desatseginak erakusten ditu, hala nola FSCk ez diela beti etiketa ekologikoa kentzen legez kanpo moztutako basoetako egurra prozesatzeaz akusatutako enpresei, edo Brasilgo oihan tropikalean legez kanpoko talak egiteagatik zigortutako enpresa batek basoberritze iraunkorraren etiketa erabiltzen jarrai dezakeela. FSCren, legez kanpoko mozketen eta oihanetako biztanleen utzikeriaren arteko loturei buruzko ikerketa dokumental bat. Dokumental interesgarria da, zurgintzaren hondoa erakusten duena.

“Hondar 2050 - Gure hondakina, gure arazoa” (Euskal Herria 2019) 45:24

Zuzendaritza: Cesare Maglione

(Euskaraz)

Dokumental mediometraje onena - Madrilgo Giza Eskubideen III. Zinemaldia Salaketa ekologikoarekin lan onena - Donostiako itsaspeko zinemaren 45. Erakustaldia - San Sebastian Seleccion oficial en FICMA, MICAI.

Hondar 2050 dokumental independentea eta parte-hartzailea da. Euskal artista baten barruko eta kanpoko bidaia da, inork ikusi nahi ez duena ikusteko: gure itsasoari eragiten dioten hondakin plastikoak eta itsas zaborra. Ibilbide intimo bat da, eta Kantauri itsasoarekin harreman estuan, erantzun eta konponbideen bila. Bakoitzaren ohiturak guztion arazoa izatera irits daitezke.

"Ez gure izenean: A.M.Ori aurre eginez" ("No en nuestra nombre: resistiendo al A.M.O") (Venezuela, 2019) 24:38

Zuzendaritza/Ekoizpena: Meatzaritza Arkuaren Aurkako Plataforma

Orinoko Meatze Arkuaren aurkako Plataformak eta Latinoamerikako Errealitatearen Ikasketa Zentroak ekoiztutako dokumentala, Orinoko Meatze Arkuaren proiektuak Venezuelako bizitzan bertan duen eragina ikusarazteko.

“IIRSA, La Infraestructuras de la Devastacion” (Argentina, 2016)

Zuzendaritza/Ekoizpena: Raymundo Gleyzer bideoteka, 43:49

IIRSA (Hegoamerikako Eskualdeko Azpiegitura Integratzeko Ekimena) Hego Amerikako 12 herrialdetan erauzketa-industriarako azpiegitura handitzeko eta hobetzeko proiektu garrantzitsuenetako bat da. Baina IIRSA "ez da soilik egokitzapen tekniko-material bat, baizik eta inoiz imajinatutako kolonizatzaile aurreratu bat da, ekonomikoki, politikoki eta kulturalki, batez ere azpikontinentean (...) eta Europaren inbasioaz geroztik kontinentean egindako lurralde-berrantolamendurik handiengan. Hego Amerikaz ezagutzen dugun mapa politikoa isila izaten ari da, eta etengabe gure bizkar birmarrazten. Une honetan, gure Abya Yalako (Hego Amerika) txoko bakoitzean eraikitzen dira azpiegitura-obrak: errepideak, tunelak, portuak, hidroelektrikoak, hidrobiak, ondasun naturalen erauzketa erraztu, areagotu, arindu eta kateatzeko helburuarekin, kontinentearen geografia birdiseinatuz eta arpilatze kapitalistaren arabeko erabateko lurraldetasun neoliberalaz ezarritu".

“Energia garbien mito faltsua” (Chiapas, Mexiko, 2019) 45:51

Zuzendaritza/Ekoizpena: Avispa Media

Hamarkadetan zehar, "Garapenaren" diskurtsoak Latinoamerikako eskualdea urez bete du nekazarien eta indigenen lurretan mota askotako proiektu estraktibistak sustatzeko: aire zabaleko meatzaritza, presa hidroelektrikoen eraikuntza eta errepide eta energia azpiegitura, komunitateen baimenik gabe ezarritako beste megaproiektu askoren artean. Munduko Bankua eta Nazioarteko Diru Funtza bezalako finantza erakunde globalen abalarekin eta korporazio pribatu eta estatalen inbertsioarekin, proiektu hauek indarkeriaz inposatu dira, komunitate osoak bortxaz lekualdatu eta euren lurraldeen eta ingurumenaren suntsipena jasaten dutenen jazarpena, kriminalizazioa eta hilketa eraginez. Orain, klima-aldaketa aitzakiatzat hartuta, kapitalismoak "energia garbia" eta "karbono neutrala" bezalako ideiak aurkezten ditu, maila globalean despojoa areagotzen duten ekimenak sustatzen dituztenak.

"E – Trantsizioa eta subiranotasuna" (Argentina, Wallmapu eta Uruguai. 2019)

Zuzendaritza/Ekoizpena: VacaBonsai Colectivo Audiovisual eta OPSUR

E = Energia irakatsi ziguten. Baina ez ziguten esan zer Energia mota, ezta norentzat zegoen bideratuta ere. Gaur egun, mundu osoan, haren ekoizpenak gatazkak sortzen ditu, eta energia-kontsumoak egungo sistema ekonomikoaren berezko desberdintasunak erreproduzitzen ditu. Horri gehitu behar zaio erregai fosilak erretzea, gaur egun dugun krisirik larriena elikatzen baitu: klima-aldaketa. Baina sistema horren erraietatik, energia ekoizteko, kudeatzeko eta kontsumitzeko beste modu batzuk sortzen dira hainbat lurraldetan. Hori da e, trantsizio energetikoa den horizonte horretaranzko bide subirano bat eginez bere bilakaera eraikitzen duten esperientzien narrazioa.

1- **Armstrong** 7:27

Amstrongen, Santa Fe probintzian, kooperatiba elektriko batek elektrizitatearen ekoizpena bere eskuetan hartzea erabaki zuen, eta Estatuko organismoekin egindako aliantza baten bidez, bere parke eoliko propioa eraiki eta autoprodukzio sistemak ezarri zituen herriko hogeit hamar etxetan. Banatutako sortze-prozesu horrek ekoizpen-zentroak energia-kontsumoko zentroekin hurbiltzen ditu, eta tokiko mailara eramaten du zer energia ekoizten den eta zertarako erabakitzen duen.

2- **Cutral C6** (Neuqu6n) 6:42

Cutral C6, INTIko (Industria Teknologiarren Institutu Nazionala) laborategi batek potentzia txikiko aerosorgailuen neurketak egiten ditu, eta, aldi berean, "Errota" horiek hiri-eremuak estaltzen dituzten sare elektrikoetatik urrun dauden landa-eremuetan instalatzea bultzatu du. Bultzada publiko sistematikoagorik ez dagoenez, eta tokiko komunitateak jabetzeko zailtasunak daudenez, programa horiek oso txikiak dira oraindik. Prozesu horrek, ordea, erakusten du energia garbiaren ekoizpena egin daitekeela, Estatuak kontrolatua, historikoki baztertua egon diren herrietara iristen dena.

3- **Uruguai**

Uruguai duela hamarkada bat hasi zuen benetako iraultza energetikoa, bere sistema elektriko ia osoa eoliko eta hidroelektrikoetan oinarritutako bat bihurtuz. Hala ere, prozesu horrek zenbait enpresa pribaturen sarrera ekarri zuen, elektrizitatea sortzeko sistema

negozio bihurtu zutenak, lehen Estatuko UTE enpresak monopolizatuta. Trantsizio energetikoa iturrien ordezkotzat bat baino ez da?

“Bizitza hautsiak, etorkizun lapurtua” (Mozambique, 2019) 6:46

Zuzendaritza/Ekoizpena: Friends of the Earth

Mozambique mundurako gas hornitzaile bihurtuko da eta horretarako Anadarko Petroleum (AEB) buru duen GNL proiektua onartu dute, bere kostaldeetan gas erreserba izugarriak aurkitu zituenak. Partzuergoa gas-plantaren inguruko 500 familia birkokatzen hasi zen. Eskualdean segurtasunaren inguruko kezkek areagotu egin dira berriki.

“Mesoamericanas” (IM-Defensoras) 20:30

Giza Eskubideen Defendatzaileen Ertaineko Ekimena

Zuzendaritza/Ekoizpena: Alma Laura Hernández, 2018

Dokumental hau Alma Laura Hernandezek zuzendu du, eta gure eskualdeko lurraren, lurraldearen eta ondasun naturalen defendatzaileek aurrez aurre duten lana eta testuingurua du ardatz, Francisca Ramírez (Nikaragua), Miriam Miranda (Honduras), Sonia Sánchez (El Salvador), Trinidad Ramírez (Mexiko) edo Cesia Juarez, Guadalupe Marcos eta Ana lankideen testigantzatik abiatuta.

“La lucha de las Mujeres en Honduras y en el Salvador” (14:20)

Zuzendaritza/Ekoizpena: COPINH (Honduras, 2016)

Historia honek, emakume Lencas de la Consejo Cívico de Organizaciones Populares e Indigenas de Honduras COPINH y en el Salvador con la Asociación para el Desarrollo de Santa Marta Ades, Contra el Patriarcado, Capitalismo, Racismo emakumeen borroka kontatzen du.

“Kolapsoa” (2019) 2:09

Zuzendaritza/Ekoizpena: **Ecologistas en Acción**

(Jatorrizko bertsoa + euskarazko azpitituloak)

Gure sistema kapitalista basatiak, eredu kontsumista globalizatu batek sostengatua, mugara eramane du planeta. Ez badugu ezer egiten, istorio honen amaiera jada ezagutzen dugu... ordena sozial honen kolapsoa. Kolapso ekologiko, sozial eta ekonomiko honi aurre egiteko, jokoaren arauak aldatu behar ditugu eta beste mundu posible bat eraiki behar dugu, natura errespetatuz hobeto bizitzen ikas dezagun. Aukera asko zabalik dituen une historiko batean gaude. Premiazkoa da gure kontsumoa murriztea eta ondasun komun naturalen banaketa bidezkoa eta bidezkoa gauzatzea. Denon artean antolatu behar dugu, planetarekin harmonian! Errealitate hori erakusteko eta horri nola aurre egin ikusteko,

Ecologistas en Acción taldeak #NosLevantamos kanpaina abiatu du. Hori posible egiteko, justizia sozial eta ekologikoaren alde, orainaren alde eta etorkizunaren alde!